

Bruk muligheten som Pride gir

Norsk skole er bygget på grunnleggende verdier som inkludering, respekt for menneskeverd, likestilling og likeverd. Å markere Pride for å lære barn og ungdom om dette, er helt i tråd med skolens formål.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 07.06.2024

Innlegget er skrevet av Udirs direktør, Morten Rosenkvist. Dette innlegget ble publisert i Aftenposten 6. juni 2024.

Å markere Pride kan ha stor betydning for barn og unges opplevelse av å høre til og bli akseptert.

Pride er mer enn fargerike parader og fest. Å markere Pride kan ha stor betydning for barn og unges opplevelse av å høre til og bli akseptert. Alle barn og unge skal oppleve å være del av et fellesskap i barnehage og skole.

Det er spesielt viktig for de som ikke føler seg helt som de andre. For jenta som hver dag ønsker at hun ble forelsket i en gutt. Eller han som føler seg mer og mer feil etter slengbemerkinger og skjellsord i skolegården. Skolens arbeid for likeverd og retten til å være seg selv, kan være livsviktig for disse elevene.

«Homo» er fortsatt et skjellsord i skolegården. Forskning viser også at skeiv ungdom er særlig utsatt for mobbing og andre krenkelser. Pride er en markering som kan bevisstgjøre barn og ungdom om at mangfold og retten til å være seg selv, ikke kan tas for gitt. Bruk av kallenavn knyttet til seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, bidrar til utenforskap og signaliserer at det å bryte med normer for kjønn er noe negativt.

Slike holdninger hører ikke hjemme i skolen, og Pride-måneden er en god anledning til å gjøre undervisningen aktuell og relevant.

Vi skal ta de vanskelige diskusjonene

At skoler markerer Pride, er ikke det samme som å si at man ikke skal diskutere ulike livssyn knyttet til kjønn og seksualitet. Tvert imot er det en god anledning nettopp til å diskutere ulike syn i klasserommet. Fri ytring og diskusjon er helt avgjørende for å lykkes med å fremme likeverd og motvirke fordommer og diskriminering. Lærerne og skolen har ansvar for at klassen blir en trygg ramme der alle kan ytre seg.

Med fremveksten av sosiale medier, der ytterpunkter forsterkes og ekkokamre oppstår, trenger barna våre mer enn noen gang å diskutere synspunkter de blir eksponert for, som bidrar til å forme holdningene deres.

Vi som jobber med barnehage og skole må stoppe opp og spørre hva som bør være rollen vår når Pride-flagg rives ned. Skal vi la være å heise flagget og nekte skoler å feire Pride? Eller skal vi merke oss behovet for diskusjon, og nettopp derfor sørge for at flagget kommer opp og at vi tar de vanskelige samtalene i og utenfor klasserommet?

Tydelige mål i læreplanen

Læreplanverket sier at skolen skal formidle kunnskap og fremme holdninger som sikrer likeverd og likestilling. Temaene seksualitet, kropp og grensesetting er mer vektlagt enn tidligere.

Disse temaene inngår i flere fag, blant annet som del av det tverrfaglige temaet folkehelse og livsmestring. Det er klare mål for hva elevene skal lære på barnetrinnet, ungdomstrinnet og i videregående opplæring.

Elevene skal blant annet lære om kropp, helse og grensesetting. De skal reflektere over etiske spørsmål og problemstillinger som gjelder identitet, kjønn, seksualitet og psykisk helse.

Det er kommunenes og fylkeskommunenes ansvar, som skoleeier, å sørge for at elevene får opplæring i tråd med regelverket, og å sørge for et trygt og godt miljø på skolen for alle barn og unge. Innenfor disse rammene har både kommuner, fylkeskommuner, skoler og lærere stor valgfrihet i hvordan de ønsker å legge opp arbeidet for elevene sine.

Når enkelte hevder at det å markere Pride i skolen går imot læreplanverket, ønsker vi som fagdirektorat å påpeke at det ikke stemmer.

Det er vår oppgave å stå fast ved grunnleggende verdier

Skeives rettigheter har blitt styrket de siste tiårene, men situasjonen internasjonalt tilsier at vi ikke kan ta

utviklingen for gitt. Også i Norge er det utfordringer knyttet til levekår, livskvalitet, diskriminering og hatkriminalitet for grupper som bryter med normer for kjønn og seksualitet.

Da er det vår oppgave som skole og samfunn å stå fast ved grunnleggende menneskerettigheter og verdier – likeverd, inkludering og retten til å elske den man vil.

Kong Haralds kloke ord kan ikke gjentas for ofte: «nordmenn er jenter som er glad i jenter, gutter som er glad i gutter, og jenter og gutter som er glad i hverandre.»